

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Narodni tiskarni, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Proč z nemškimi napisi!

Zadnje čase se mnogo piše in govori o napisih in tablah. Povod temu je dalo mariborsko županstvo z odredbo, da smejo biti v ozračju mesta Maribora samo nemški napisi, bodi javni, bodi privatni, zasebni.

„Slovenec“ je nato pozval slovenske občine, v prvi vrsti pa Ljubljano, naj odgovore na to strupeno nemško nestrpnost z enako odredbo. Kakor je videti, je bil poziv neuspešen; zakaj to, ne bomo tu premostrvali, in za zdaj sploh prezrimo Ljubljano, našo „belo Ljubljano“, popolnoma, pa se raje ogledjmo malo po deželi.

V „blaženih“ časih slovenske nezavednosti so se utihotapili po širni naši domovini, po vseh naših občinah dvojezični, slovensko-nemški ali celo nemško-slovenski javni napisi, ki še dandanes pričajo o slovenski „miroljubnosti“, da ne rečemo o slovenskem hlapčevskem duhu, kar bi mnogo bolj pristojalo in odgovarjalo resnici.

Vsakega zavednega in odkritosrčnega Slovenca mora zaboleti, ko vidi v popolnoma slovenskih, celo najoddaljenjih, zakotnih, hribovskih vaseh — povsod poleg domačenega še tuj, nemški ali laški napis, ki je v največje veselje našim smrtnim sovragom. Ako pa prestopimo mi Slovenci meje svojih občin, v katerih imamo večino, v katerih mi gospodujemo, zaman iščemo dvojezičnih napisov, vasij, kažipotov itd. Nемец piše tudi v krajih mešanih narodnostij — le nemški, Lah ravnotako.

Ali mi ne moremo živeti brez nemščine in laščine? Kakor je videti, živimo lahko; — bojimo se le, da bi tujec — naš sovrag, ko pride na deželo kazat nam svojo oholost, poti ne zgrešil; bojimo se mu zameriti in užaliti njegovega starega gospodovalnega duha nad nami, bojimo se, da bi nas ne pogledal očitujoče — da bi nas za nevljudnost ne okrcal, in zato mu tečemo nekako naproti, ko prihaja k nam, s tablo v roci, se mu ponižno odkrijemo in ga proseč nagovorimo: „Prosimo lepo, zlahtni gospod, pogledjte, kam ste prišel,

poglejte, kam greste! Ali nismo uljudni? Pohvalite nas!“ Proč s tem hlapčevstvom, ki pristojta komaj — psu! Proč s sramotnimi oziri, proč z brezbriznostjo in kimanjem!

Dokler bomo Slovenci hlapčevskega duha, nas ne bo nihče spoštoval in se ne bo oziral na sicer opravilne zahteve o enakopravnosti! Zahtevajmo, naj se z nami govori in uraduje slovenski, sklicujoč se na vse mogoče paragrafe in pa na svoje ime „Slovenci“ — zraven besede „Slovenec“ pa imamo zapisano na čelu še nemško „Slovenen“! Saj se nam mora vsakdo smijati — pomilovalno smijati!

Zdaj se poganjamo na Goriškem za dvojezične napise ob bohinjski železnici. Kdo ve, ali jih dobimo ali ne? Pravzaprav bi morali dobiti na slovenski zemlji — samoslovenske — bojevati se pa moramo še le za nemško-slovenske! In ako ne dobimo zraven nemških tudi slovenskih napisov, se nimamo pravzaprav nič čuditi. Odločujoči faktorji bodo lahko ironično, s posmehom dejali, ozirajoč se na občinske slovensko-nemške napise, da slovenskih ni treba, ker itak razumejo vsi Slovenci tudi — nemški!

Kvišku, slovenske občine! Pokažite, da ste res in izključno slovenske! Odrežite nemško polovico občinskih tabel, postavite povsod samo slovenske napise! Kakor občine same, tako naj se zganejo pa tudi posamezniki, ki imajo morda dvojezične napise! Dežela pojdi z lepim vzgledom naprej, vasi in trgi naši naj nam otvorijo pot slednjic tudi v naša mesta!

Pozivljamo naše občinske zastope, naj čim prej ukrenejo, da pokaže naša čisto slovenska zemlja čisto slovenske lice!

Dopisi.

Iz Gorice. — (Okrajna učiteljska konferenca in koncert.) — Učiteljsko goriškega okraja je imelo običajno konferenco v telovadnici c. k. učiteljskega dne 5. t. m. Poleg učiteljskega so bili tudi navzoči gg. c. k. profesorji učiteljskega in vadnični učitelji. Počastila sta konferenco

— Že vem, kaj hočete — ne vem, če vam bi ga dal.

— Prosim vas lepo. —

— Pa dobro. Pojdite sedaj z menoj — a ko prečitajte, koj nazaj.

— Dobro.

Plačala sva in odšla.

Temno je že bilo po mestu, ko sva šla gori v njegovo stanovanje. Tu je gospod odprl mal predal pri svoji pisalni mizi in mi izročil precej debel v zamazano, ogledano usnje vezan dnevnik.

Skrbno sem ga vtaknil v žep kakor zaklad in odšel proti domu — —

II.

Doma sem sedel za mizo in čital. Slika za sliko, novo življenje, novi prizori so mi stopali pred oči in spomnil sem se profesorja Cvahteja, kakoršen je bil pred smrtjo. Čisto drug človek, kakor oni, ki je pisal ta dnevnik. — Dandanes ne pišemo več dnevnikov, le kača kratkokrillka si s čudno pisavo še zapisuje svoje „doživljaje“, mi veliki ljudje tega ne delamo več in morda ni prav, da ne.

Iz tega v usnje vezanega dnevnika sem čital velik dogodek, skoro celo živ-

s svojo navzočnostjo prebl. gg. prof. Attems, c. k. dvor. svetnik, in ravnatelj učiteljskega, šol. svetnik Križnič. G. profesor Ant. Gvaiz je predaval o novem načinu risanja v šoli. Lepe podobe, ki so bile razstavljene, so kazale v praksi, kar nam je g. profesor tolmačil. Hvala mu za njegov trud.

Zastopnikom v c. k. okr. šol. svetu sta bila izvoljena gg. Križman Ignac in Franc Bajt; prvi je dobil čez 100 glasov, g. Bajt pa 74. Vseh volilcev je bilo 115.

Kljub silni vročini, ki je bila tudi vzrok, da niso bili vsi sedeži polni, se je vršil zvečer napovedani koncert v „Trg. Domu“. Zastopani so bili vsi sloji, od visokorodnega g. grofa Attemsa do priprostega seljaka in delavca. Hvala in čast vsem. Gmotni vspeh koncerta je prav ugoden, ker so mnogi gospodje z obilnimi preplačili več nego nadomestili, kar nam je pokvarila vročina. Nekateri rodoljubi, ki se niso mogli udeležiti, so poslali za vstopnino večje ali manjše zneske; toko n. pr. veleč. g. dr. Anton Gregorčič, državni poslanec itd. svoto 50 kron. Iskrena hvala!

Pevske in glasbene točke so izpadle dobro. Umetniške dovršenosti pač nismo mogli pričakovati od pevcev, po vsej deželi raztresenih, ki so imeli pravzaprav le jedno skupno vajo. Gg. pevководji Širca in Lavrenčič sta svojo težavno nalogo častno izvršila. Bog plati trud in požrtvovalnost! Solospjev gosp. učitelja Drovnika je pokazal, da bo njegov glas, ko bo dovršeno izvežban, še v ponos goriškemu učiteljsstvu. — Prolog, ki ga je zložil pesnik Gangl, je prav z občutkom prednašal g. nadučitelj E. Prinčič. — Po koncertu je igrala vojaška godba na vrtu „pri Jeleni“, kjer je postalo ob nočnem hladu prav živahno. Tako se je ta dan izvršil prav častno za učiteljsvo. Hvala vsem, ki so k temu pripomogli!

Plitvice, 5. junija. — Pasje dneve imate v Gorici, sopar Vam zapira sapo. Jaz pa sem pobegnil na hlad, da umirim razgrete živce tu ob divnih plitvickih jezerih. Mnogim čitateljem „Gorice“ Plitvice niso znane. Je pač tako, da ta biser hr-

ljenje pokojnikovo, kajti potem ni bilo nič več zanj in tudi dnevnika ni več pisal.

„In sedaj je moje življenje brez smotra“, so bile zadnje besede in potem še tri, štiri prazne strani, katerih ni več popisal.

Pred dolgimi leti, kakor pravi dnevnik, je bil tudi profesor Cvahte mlad in vesel. Ko je začel pisati oni dnevnik, je bil filozof četrtega leta. Sam je bil, starišev ni imel več in tako se je pehal iz kota v kot. Okusil je vso tisto dijaško bedo, kakor že mnogi pred in za njim, a njemu je bilo to še hujše. Nikogar ni poznal, nikdo ga ni ljubil, edino knjige so zrle zvesto nanj doli s police. S tovariši se je sicer razumel, a srce njegovo je bilo pri vsem tem tako prazno. Kedo od nas še ni imel tega občutka?

Stanoval je gori pod streho v veliki dunajski hiši. Spodaj vse svitlo in lepo, a čim višje so šle stopnice, tem slabejši in podrejši. Tam na drugi strani mostovža je bil nekoč krojač in ves dan rogovilil nad svojimi učenci, zraven pa neka debela prodajalka s svojo hčerjo.

vatske zemlje celo omikani Jugoslovani malo poznajo. Potegni črto od Senja do Ogulina in na sredi te črte imaš plitvicka jezera. Radi svoje divne lege v ozki dolini med starimi gozdi so ta jezera sicer znana Amerikancem, Angležem, Rusom itd., a Jugoslovani jih malo poznamo. Edino Zagreb je ustanovil družbo, ki skrbi za ta kras svoje zemlje. Trinajst jezer v dolgosti 13—15 kilometrov pojita dve rečici. Iz jezera v jezera se slapi zelena voda. Iz enega v drugo se pretaka voda v slapih mnogih in krasnih. Kdor ima razgrete živce, priidi tu sem. Narava te ohladi, ozdravi in navduši. Ako se izvrši nameravana železnica od Ogulina do Vihača, bo vozila blizo mimo Plitvice, takrat se ta kras narave gotovo oživi in privabi mestjane v svoj mir in hlad.

Politični pregled.

Državni zbor.

Zbornica je pričela v petek razpravo o naknadnih kreditih za alpske železnice. V razpravo je posegel tudi ministrijski predsednik baron Gautsch, ki je izjavil, da prične vlada nemudoma s pripravami za podražavljenje severne železnice, severo-zapadne in drugih železnic. Baron Gautsch je rekel, da dosedanja organizacija in vodstvo državnih železnic ne odgovarjata popolnoma pričakovanjem, ki se jih je s pravico gajilo v finančnem in gospodarskem pogledu. Bistvena pogrška obstoječih naprav je v tem, da se v prometnem polju preveč birokratično upravlja. Minister meni, da bo treba ravno tukaj dobiti novih svobodnejih oblik. Vlada predloži parlamentu povodom predlog za podražavljenje omanjenih železnic svoj program, ki se bo raztezal tudi na to polje. Posl. Schrott je zagovarjal tudi podražavljenje južne železnice ter je predlagal več želj glede Tirolske. Na to je govoril contra dr. Ellenbogen ter ostro prijemal bivšega ministra Witteka, ki je prekoračil kredite za alpske železnice za 60 milijonov; to pa radi tega, ker se je Wittek uklonil željam vojaške uprave. Wittek je bil oni minister, ki je z največjo frivolnostjo zlorabil § 14. Govornik je radostno pozdravil izjavo ministrijskega predsednika glede podražavljenja železnic.

V soboto je zbornica nadaljevala razpravo o kreditih za alpske železnice. Posl. baron Kübeck je popolnoma odo-

Gospodar njegov je bil sobni slikar in vedno pijan, če je le kaj zaslužil. Pretepal je ženo, ko je prišel domov, da je bilo slišati jok po celem nadstropju.

Cvahtejeva sobica je bila taka, kot so navadno dijaške sobice. Tesna in mračna, da komaj dobro spoznaš predmete, katerih na srečo ni dosti notri: miza, postelja, stol, pa umivalnik — včasih niti tega vsega ne. In prostorna je taka le luknja, šest korakov iz kota v kot, kakor bi rekel Šorli. Na zidu kako staro obešalo in zaprašena slika iz „Das Buch für Alle“.

Tako je stanoval cand. phil. Cvahte, tako stanuje ali ložira, če hočete, tudi danes slovenski dijak tam zunaj v svetu. — Na mizi je bil kup knjig, od botra Homerja pa do strica Tolstoga si našel tu celo zbirko. Papirji, popisani in nepopisani so ležali po mizi in po tleh, kakor to že mora biti. Tudi to ima svoje tradicije.

Proti večeru je bilo meseca julija. Cvahte je sedel, kakor se bere iz dnevnika, sam v svoji sobici in prišel je k njemu tovariš Ozmec.

— Sluga, kaj pa ti?

LISTEK.

Življenje brez smotra.

[Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

Čez par dnij smo bili pri „Zvezdi“. Jaz sem sedel čisto blizo gospoda Lemuta, ki je zadnjič govoril na grobu.

Pomaknil sem stol še malo bolj k njemu in ga nagovoril.

— Gospod Lemut, oprostite, a meni se zdi, da ste nagrobnico gospodu Cvahteju dobil že tiskano, kaj?

— Kako mislite to?

Če pa ste govorili tako, kakor bi vedeli, ne vem, koliko o njegovem življenju. Radoveden sem, kje ste to dobili.

— Počasi — to ni še za javnost.

Začela sva govoriti tiho in gospod Lemut mi je povedal o nekem starem dnevniku, katerega je pokojnik nosil vedno v žepu. Z Lemutom sta bila precej dobra prijatelja in tako mu je te dni tisti dnevnik posodil — kakor bi slutil, da ga on ne bo več rabil.

— A tako, sem vskliknil. — Gospod Lemut, prosim — —

rišču „Šolskega doma“ v soboto popoldne in se je v nedeljo popoldne isto tam ponovila. Udeležba pri veselici bila je sicer povoljna, a bi bila še večja, ako bi ne bile prišle vmes nekatere neprilike vsled ukaza deželnega šolskega sveta, s katerim je bilo določeno, da se preneha s šolskim podukom že v četrtek. Veselica bila je prav lepa in je v polni meri zadovoljila vse one, ki so se udeležili ter se prepričali o vedno večjem napredku naših šolskih zavodov. Vse točke programa izvršile so se točno in na občno zadovoljnost, kar je pričalo živahno ploskanje, ki je sledilo vsaki točki. Tako je n. pr. jako ngajala pesem „Slavček“, katero so štiriglasno pele učenke obrtne šole. Istotako ubrano pele so učenke obrtne šole in pripravljavnice štiriglasno pesem „Pod lipo“, kakor tudi učenke ženske pripravljavnice pesem „Lahko noč“. G. učitelju Širci častitamo na tem vspěhu. Jako mično so prednašali učenki Marija Erjavec in M. Flojban ter učenca Iskra Peter in Sardoč Teodor razgovor „Po poti“. Posebno živahen je bil mali „Ambrož“, ko je rekel, da upa, da postane vsaj general če ne že cesar. Pripravila jih je k temu gđ. učiteljica Mercina. Gojenka Ferluga Justina deklamovala je „Kraško cvetko“ prav dobro in z občutkom. Pripravila jo je k temu gđ. učiteljica Dougan. Krona veselice pa je bila igra „Čašica kave“. Igralke: Henrika Kosova, ki je predstavljala gospo „Matildo Vrček“, Slava Sancinova, predstavljajoč gospo „Rožo Trček“, Angela Čendemova, ki je predstavljala „Antonijo“, Matildino prijateljico, Marija Novakova ki je nastopila kot „Lizika“, Matildina dekla, Helena Tomažič, predstavljajoč krošnjarko, Gabrijela Rajerjeva, ki je predstavljala nako gospo, Olga Petričeva, kot nabirateljica milodarov, Ivanka Saksidova, ki je predstavljala čevljarjevo ženo, Valerija Lutmanova in Marica Grbecova, ki sta predstavljali dva otroka, vse to nastopalo je na odru tako živahno in tako sigurno, kakor da bi bilo tem dekcam, ki pomenjajo svet, že Bog ve kako privajene ter provzročilo med občinstvom vse polno smeha, tako, da je prav zadovoljnih obrazov odhajalo od veselice. To je zasługa gđ. učiteljice Koršič, ki je razmeroma v prav kratkem času, namreč v osmih dneh, dosegla pri svojih učenkah tak lep vspěh. Z jedno besedo, užili smo med našo mladino par prav lepih ur ter se prepričali o lepih sadovih, katere nam prinaša naš „Šolski dom“. Tudi z gmotnim vspěhom pri veselici smemo biti zadovoljni.

Brezplačno ostajanje tovornega blaga na postaji južne železnice v Gorici. — Vsled vednega nakopičenja blaga na tuk. postaji južne železnice skrajšana je s privoljenjem ministerstva, in sicer od dne 10. t. m. naprej, doba, v kateri zamore blago v skladiščih brezplačno ležati, na dva dni, doba pa za izkrčevanje iz tovornih vozov na 12 ur.

Izpred sodišča. — Kaznjenc 21-letni Ivan Pogačar iz Kranja, ki je zaprt v gradiški kaznilnici, obsojen je bil na 6 tednov ječe, ker je ukradel nekatere predmete, pripadajoče kaznilnici ter jih dal nekemu vojaku v zameno za cigarete. Zaradi tega bil je dotični vojak od vojaških oblasti obsojen v Trstu na 3 mesece garnizijskega zapor.

Utonil je v četrtek 6. t. m. v Vipavi pod Batujami 28-letni zidar Jožef Cigoj, doma iz Malovš, župnija Črniče. Ko so ob 10. uri dopoldne vsled prevelike vročine na železnici ustavili delo, šel se je omenjeni gotovo ves razgret kopat v Vipavo, kjer ga je popadel najbrže krč in je tako v vodi našel žalostno smrt. Obleko njegovo so našli na bregu vode. Truplo ponesrečenega so šele po dolgotrajnem iskanju našli.

Premeščeni kaznjenci. — Oni kaznjenci, ki so bili zadnjič zaradi svoječasnih nemirov v Gradišču od tuk. okrožnega kot kazenskega sodišča obsojeni, ne povrnejo se več v Gradišče, ampak odvedeni so bili v kaznilnico Karlu.

Zaprli so dekle Marijo Pipan iz Lubinja pri Tolminu, ker je ukradla raz-

nih predmetov svoji gospodnji Trevisan, gostilničarki pri Marzinju.

Vajaške vesti. — Te dni inšpicira tuk. topničarski polk brigadir Karol Janda. 13. t. m. odide jedna polovica topničarskega polka k streljanju na Krško; druga polovica odide pa 14. t. m.

Najdeni utopljenec. — Kakor smo svoječasno poročali, utonil je 2. t. m. blizu Plavi v Soči, kamor se je šel kopat, 53 letni delavec Anton Križnič iz Anrovega in takrat ga niso mogli najti. To se je zgodilo še le v nedeljo.

„Slovenska čitalnica“ v Dornbergu priredi v nedeljo 16. t. m. veseličo s prosto zabavo. Svirala bo pri veselici in pri prosti zabavi vojaška godba pešpolka št. 47. iz Gorice. Naprosili so tudi za poseben vlak, ki naj bi vozil ob 10. uri zvečer iz Ajdovščine do Gorice ter potem nazaj v Ajdovščino.

Kažipot po novih alpskih železnicah. — V knjigarni A. Hartleben na Dunaju je izšla ravnokar knjiga pod naslovom „Illustrierter Führer auf der Tauernbahn und ihren Zugangslinien“, katero je spisal na podlagi uradnih podatkov Josip Rabl in ki je opremljena z zemljevidi dotičnih železniških črt, kakor tudi s 46 drugimi slikami, predstavljajočimi razne važnejše točke in naravne lepote, ki se nahajajo ob novih železniških črtah, med katerimi se nahajajo tudi one, predstavljajoče n. pr. Podbrdo, izliv reke Bače v Sočo, Sv. Lucijo, Sočin vodopad pri Sv. Luciji, Tolmin, Dantejevo jamo pri Tolminu in druge, kakor n. pr. Triglav z Vrat itd. V knjigi so železniške črte natančno opisane. V nji se nahajajo vsi tuneli in viadukti ter vse postaje in postajice, njih velikost in njih visokost nad morsk gladino, kakor tudi se opisujejo razgledi z raznih točk ter opisuje okolica. Navedena je tudi povsod razdalja od jedne postaje do druge itd., tako, da je ta nova knjiga pravi kažipot po naših alpskih železnicah, ki vzbujajo že zdaj mnogo zanimanja in se zategadelj njih otvoritev komaj pričakuje. Cena knjigi znaša 6 K in se jo dobi v zgoraj omenjeni knjigarni.

Ustanovni shod društva kamenarjev za Primorsko s sedežem na Nabrežini se je vršil v četrtek ob ogromni udeležbi nabrežinskega in okoličanskega kamnoseškega delavstva. Dasi se je pričelkom zborovanja vili dež, ni to splašilo navzočih delavcev, ki so vstrajali do konca. Prvi govornik Moškerc iz Ljubljane je opisoval dolžnosti delavskih strokovnih društev, ki morajo biti popolnoma nestranskarstva in služiti namenu, da se podpirajo delavci medsebojno. Pravila novega društva je pa prečital g. Oblak, ki jih je razložil jako poljudno. Delavci so bili jako navdušeni in so s ploskanjem sprejeli vsak govor. Izvoljeni odbor se je sestavil sledeče: predsednik: Francišek Gulič, podpredsednik: Jožef Franceskin, blagajnik: Ferdinand Stofa, tajnik: Jožef Košuta, odborniki: Bernard Caharija, Jožef Pangos, Alojzij Sardoč, Anton Peric, Mihael Kralj, Angel Lenardon.

Na tržaški državni gimnaziji je bil v začetku šolskega leta 501 učenec, koncem leta jih je ostalo še 456. Iz Trsta jih je bilo 309, iz Primorske 49, iz Kranjske 17, iz drugih kronovin 56, Slovencev in Hrvatov je bilo 152, Italijanov 152, Nemcev 141, nadalje 6 Grkov, 3 Francozi in 3 Angleži. Odličnjakov je bilo 40, prvi red jih je dobilo 323, ponavljalni izpit 30, drugi red 42 in tretji red 20. Slovenskega pouka sta se udeležila 102 dijakov.

Društvo „Narodni Dom“ v Trstu. — Društvo „Narodni Dom“ v Trstu je imelo te dni svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen novi odbor. Dosedanji predsednik g. dr. Gustav Gregorin ni hotel več vsprejeti izvolitve za predsednika, in je bil namesto njega izvoljen g. Ante Bogdanovič, za podpredsednika pa g. dr. Simon Pertot. V odbor pa so prišli gg. dr. Otokar Rybář, dr. Gustav Gregorin, dr. Ivan Novak, prof. Matko Mandič, Vladko Trnovc, Jernej Pintar in Josip Rože. Odbor društva „Narodni Dom“ delati hoče na to, da se v Trstu zgradi tudi slovensko gledališče.

Reklamacije proti tržaškim volilnim listam. — Upravno sodišče na Dunaju se je bavilo v četrtek s pritožbo tržaškega obrtnika Valentina Vouka proti odloku tržaškega namestništva. Po večurni razpravi je upravno sodišče izpodbijani odlok tržaškega namestništva razveljavilo kakor nezakoniti.

Nadalje je upravno sodišče razpravljalo o pritožbah, ki jih je zastopal dr. Buffalini, s katerimi je bila spodbijana volilna pravica vseh kategorij državnih in dvornih uslužbencev. Upravno sodišče je po daljši razpravi odbilo vse pritožbe kakor neosnovane.

Promet v Odeso. — Ravnateljstvo avstrijskega Lloydja je objavilo, da se zopet v popolni meri vrši promet v in iz Odeso.

Odkrit podzemski potok. — Blizu kanala Leme v Istri je Dominik Ferra iz Rovinja razbijal pečine ter o tej priliki naletel na podzemski potok, ki se steka v omenjeni kanal. Po računu Ferre odteče na dan do 100.005 kubičnih metrov vode v kanal. Voda je čista in dobra. In ako se res potrdi, da je ta potok tako bogat na vodi, potem bi bil en del zapadne Istre preskrbljen z dobro pitno vodo.

Velika tatvina v Trstu. — Gosp. Fran Paita, stanujoči v hiši št. 8 v ulici T. Grossi, je prijavil v četrtek na policiji, da so mu neznan tatovi ukradli mnogo dragocenosti in nekaj denarja. Ukradene stvari je gosp. Paita označil nastopno: ena zlata zapestnica, vredna K 750; trije prstani vredni K 1250; zlata ura vredna K 150; zlata ovratna verižica vredna K 60; razne manje dragocenosti v skupni vrednosti K 80. Tatovi so te stvari vzeli iz omare, v kateri jih je g. Paita hranil pod ključem. Poleg teh dragocenosti so pa tatovi vzeli še 320 kron denarja, ki se je nahajal istotam. Gospod Paita trpi torej 2610 kron škode.

Lepši dnevi za bedno Istro. — Istrska posojilnica v Pulju je imela 25. m. m. svoj redni občni zbor. Napredek tega zavoda, ki je eden prvih in največjih korakov za gmotno in moralno rešitev bednega istrskega kmeta, je velik. Denarni promet v Pulju znaša 1,876.446.18 K, v pazinski podružnici pa 1,065.345.21 K, torej skupno 2,941.787.39 kron. Hranilnih vlog je bilo v obeh posojilnicah 1,317.915.89 K, torej so narasle od l. 1903 za 301.073.82 K. Čisti dobiček obeh posojilnic znaša 3881.37 K. Ta se je razdelil tako-le: 1500 K v rezevni zaklad, 700 K dijaškemu pomožnemu društvu v Pazinu, 900 K družbi sv. Cirila in Metoda, dijaškemu domu v Pazinu pa 200 K. 581.37 kron se pripusti starejšinstvu, da ž njimi nagradi uradnike. Naposled so pa odkazali še 100 kron istrskemu puljskemu Sokolu. V upravni odbor so izvoljeni: dr. Laginja, dr. Zuccon, Mardešič, Pavešič, Dujmovič.

Na puljski gimnaziji, na kateri je učni jezik nemški, je bilo v tem šolskem letu 48 Nemcev, 39 Hrvatov in Slovencev in 96 Italijanov. Med odličnjaki je več bivših učencev zasebne šole družbe sv. Cirila in Metoda za Istro, nahajajoče se v Pulju, kar z veseljem konstatujemo.

Slaba letina v Dalmaciji. — Iz Dalmacije prihajajo glasovi, da bo tamkaj tudi letos slaba letina. Spomladi je kazalo vse lepo, ali potem je neprestano deževje in nevihte škodovalo poljskim pridelkom; v vinogradih se je pojavila peronospera.

Društvo „Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani“ sklicuje letošnji občni zbor na dan 16. julija 1905 (dan Prešernove slavnosti) ob 10. uri dopoldne v Ljubljano v mestno dvorano s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu; 2. poročilo blagajnika; 3. poročilo o koroških justičnih razmerah v preteklem letu (g. dr. Brejc); 4. poročilo o štajerskih justičnih razmerah v preteklem društvenem letu (gg. dr. Rosina in dr. Hrašovec); 5. poročilo o primorskih justičnih razmerah v preteklem društvenem letu (g. dr. Rybář); 6. volitev odbora

(predsednika, 8 odbornikov, 2 preglednikov); 7. slučajnosti.

Vojaške vaje ob sedanji vročini. — Ljubljansko vojaško štacijsko poveljstvo izdalo je umesten ukaz, da se z ozirom na nenavadno vročino vaje vojaštva kolikor mogoče omeje in sicer na jutranji in večerni čas, kadar je nižja temperatura, — vendar pa nočni počitek radi tega ne sme biti prikrajšan. Najkasneje do 10. ure dopoldne mora biti vse vojaštvo doma, in nikdar ne sme moštvo na vaje s praznim želodcem. Posebno se mora skrbeti za zdravo pitno vodo. Pri vsaki vaji mora biti navzoča sanitetna straža, ki ima s seboj vinsko ali citronovo kislino.

Toča kpt kurja jajca je padala 3. julija v sodnem okraju Trebnje in napravila na več krajih veliko škodo, ker je uničila polovico poljskih pridelkov zlasti pa je vinograde zelo opustošila. V novo zasajenih vinogradih je toča odbila trtam cepiče, da je vse letošnje delo in trud zaman.

Prve obsodbe radi domžalskih dogodkov. — Okrajno glavarstvo v Kamniku je izreklo obsodbe, ki opravičeno razburjajo vso slovensko javnost in ki bodo gotovo našle globoki odmev tudi pri drugih Slovanih. Cela vrsta oseb je bila obsojena radi tega, ker je klicala na slovenskih tleh „Živio!“ in „Na zdar!“ — Obsojenih je pet Kamničanov in 11 oseb iz Domžal in Stoba deloma na 24 urni zapor, nekaj pa tudi na 3 do 5 dni zapor. Obsojeni so ljudje, ker je okrajni glavar Chron izjavil, „da so s svojo navzočnostjo na množico hujskajoče vplivali“ ne da bi vedel povedati, ali so sploh kaj upili.

Za kapelnika vojaške godbe pešpolka št. 6 na Dunaju je imenovan Slovenec g. dr. Jožef Čerin, bivši glasbeni ravnatelj „Glasbene Matice“.

Vihar na Vrbskem jezeru. — V sredo popoldne je bil silen vihar na Vrbskem jezeru (blizu Celovca). Parnik „Loretto“ je bil poškovan ter so ga valovi zanesli na suho. Težko poškodovan je bil tudi parnik „Carinthia“.

Poštni oficijal Josip Oppacher je utonil. Neko drugo osebo so rešili le z veliko silo.

Učiteljski disciplinarni zakon. — Naučni odsek drž. zborja je sprejel predlog posl. d'Elverta, naj vlada vsem deželnim zborom predloži enake učit. disciplinarne zakone in naj se pri tem ozira na tozadevna določila štajerskega in moravskega dež. zbor.

Krvava rodbinska drama. — Mesarski pomočnik v Zagrebu Franc Premel je svoji ženi z velikim mesarkim nožem prerezal trebuh in potem zabodel ž njim še sebe. Predno se je to zvršilo so slišali sosedje, kako sta se zakonska prepirala. Ko je prišla policija, sta bila oba dva že smrtni boj.

Brat in sestra skupaj promovirana za doktorja. — Na dunajskem vseučilišču sta bila v petek Artur Boltzmann in njegova sestra Margareta promovirana istočasno.

Iznašel nov smodnik. — Iz Clevelanda poročajo: Strelni prah, ki se lahko napravi v mliniču za kavo in ki ima za tretjino večjo silo nego japonsko „šajmuz“ (shimose), je razkazal veščakom smodnika F. H. Briggs iz Clevelanda. Ta smodnik se ne more razstreliti vsled pretresa. Napravljiva se ga lahko na bojišču. Iznajditelj trdi, da ga je možno rabiti ne samo za orožje, marveč tudi za razstreljevanje.

Kuga v Indiji. — Angleški list „Lancet“ poroča iz Kalkute, da umira sedaj v Indiji na dan 5000 oseb za kugo. Meseca aprila in maja je umrlo celo na dan do 8000 oseb za kugo. V veliki pokrajini v Pendšabu se je število umrlih za kugo znižalo na teden od 30.000 na 25.000.

Angleška eskadra na Reki. — Kakor javljajo z Reke, pride dne 20. t. m. tjakaj angleška eskadra, ki ostane tamkaj dva tedna.

Strela pri poroki. — Dne 3. t. m. je strela udarila v župno cerkev v Knježaku, ko se je ondi vršila poroka.

„Krojaška zadruga“
Gosposka ulica
Postrežba strogo poštena!!

Priporoča svojo bogato zalogo
krojnega blaga za
poletni čas
Vzorci se pošiljajo na zahtevanje zastonj.
Cene so stalne.

Strela je odbila samo nekemu možu peto na čevlju.

Nevarnost za Čikago. — V Čikagi se je en mestni del ponižal za 10 palcev. Vsled tega so nastale velike premembe po ulicah in tunelu, ki vodi skozi mesto.

Narodno gospodarstvo.

Zavarovanje proti toči.

Odkar se je pričelo streljati zopet točo, je skoraj popolnoma ponehalo zanimanje za zavarovanje vinogradnikov proti tej uimi. Sedaj pa, ko se je po večletnih izkušnjah pokazalo, da se na streljanje ni mogoče v vsakem slučaju popolnoma zanesti, nasprotno, da se šestokrat dogajajo prav presenetljivi slučajji, zato bodi skrb umnega in previdnega gospodarja, zlasti vinogradnika, da svoj s težavo in z velikimi stroški napravljeni in vzdrževani vinograd vsaj deloma tako zavaruje, da more pokriti oskrbovalne stroške. Zlasti velja ta migljaj onim gospodarjem, ki so navezani le na tuje delavne moči.

Zavarovanja vinogradov proti toči ne prevzame nobena družba rada, ker računata z gotovo izgubo; zato pa nastavljajo tako visoke zavarovalne premije, da se v to nihče ne mara spustiti.

Edina zavarovalnica „Assicurazioni Generali“ v Trstu, se je vendarle odločila tudi prevzeti zavarovanje vinogradov. Zavarovalnina znaša 11%, t. j. za vsakih 100 K zavarovanega zneska 11 K, ali za 1000 K 110 K.

Zavarovalnina za vinograde je res velika, a še večja je skrb, ki tare vinogradnika ves čas, dokler ne spravi svojega vinskega pridelka pod streho.

Zato bi pa priporočal vsem vinogradnikom, ki zmorejo tako zavarovalnino, da letos poskusijo s takim zavarovanjem, in sicer v kolikor mogoče znatnem številu, ker za slučaj ugodnega izida utegne družba v prihodnjih letih znatno znižati zavarovalnino tudi pri vinogradih.

Pogoj pa je, da vsakdo poleg vinograde zavaruje tudi nekaj poljskih pridelkov, bodisi žito, sočivje, gomoljne pridelke ali tudi travo in deteljo.

Zavarovalnina znaša:
Za travo in deteljo 1:50 K od 100 K, za turšico, peso, krompir 2:10 K od 100 K, za pšenico 2:40 K od 100 K, za drugo žito 3:40 K od 100 K, za sočivje itd. 4:80 K od 100 K, za konoplje, mak, semensko deteljo 7:40 K do 100 K, za trtje, hmelj 11:— K od 100 K.

Odkodnina se izplača po razmerju škode, in sicer od 5—100% cenjene škode, ter se pri vinogradih odmeri šele tedaj, če je grozdje še odevetelo. Zato se pri vinogradih ne izplača zavarovati se, preden grozdje ne odevete. Sedaj je pa zato najugodnejši, a zaradi hudih neviht tudi najnevarnejši čas. In pri tem nenačuden letošnjem letu ni izključeno, da bi zlasti vinogradnikov ne zadela kaka huda nesreča.

Letos dobro kaže, in če se letina posreči, bo vsakdo lahko prebolel te male izdatke za zavarovalnino. Pomnimo še, da se je družba zavezala škodo preceniti po svojih zanesljivih cenilcih takoj po uimi. Kdor se želi zavarovati, naj se pismeno ali ustno obrne naravnost na ravnateljstvo zavarovalnice v Trstu. V polici mora zavarovanec natančno navesti, koliko veder, oziroma hl vina pričakuje in počem ga namerava jeseni prodati, ker se na podlagi te napovedbe tudi odškodnina odmeri.

„K.“

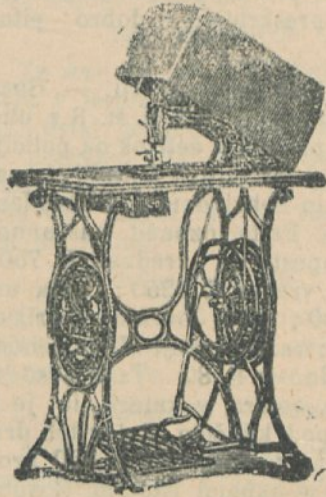
Loterijske številke.

9. julija
Trst 17 76 87 16 9
Linc 81 47 51 29 80

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Solskega Doma“.

Jak. Šuligoj
urar o. kr. železnice
Gosposka ulica 25.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tud na teden-ske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Dr. L. Färber,
štabni zdravnik v Gorici, zapisoval je vselej z najboljšim uspehom osebam, katere so že dlje časa bolele na živcih
železnato vino
G. PICCOLI-ja, dvornega založnika Nj. Svet. papeža inlekarja, Ljubljana Poljitska steklenica 2 K in se vnanja naročila izvršujejo obratno.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Učenke vsake starosti

se vzamejo prihodnje šolsko leto nastanovanje. Strogo nadzorstvo in fina vzgoja se zagotavlja. Priložnost za učenje modernih jezikov, vsakovrstnih ročnih del in godbe v hiši. Ponudbe sprejema sedaj gospa

Marija Draschler roj. pl. Gariboldi,
Via Trigemina 7, I. nadst.

Ferratin in Ferratose
(lekoči Ferratin)
najboljše krepišilo pri malokrvnosti in hlevici,

od zdravnikov najpogosteje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakom, sestavljen iz leznan hranični preparat. **Povečanje tebe in sodeluje pri prebavi.**
Nenavadni vspehi. Dobi se v lekarnah **C. F. Behringer und Söhne** Mannheim - Waldhof.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Samo enkrat poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cepnega blaga, kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za

pomladansko in poletno sezono v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvirnat, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn, svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5% z $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin in lastnih in drugih prisnanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

Auerjevih dedičev v Ljubljani, in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.